

Our Write Us Today
ADVERTISING
RATES are
REASONABLE....

GLAS NARODA

Liš slovenskih delavcev v Ameriki.

2c NA DAN DOBIVATE
"GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvenredni pogoji na
praznikih).
ZA \$6.— NA LETO NAD 300 IZDAJ

TELEPHONE: CHICAGO 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 137. — Štev. 137.

NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 12, 1940 — SREDA, 12 JUNIJA, 1940

Volume XLVIII. — Letnik XLVIII.

PARIZ PRED OBLEGANJEM

"Pariz bo lahko porušen, nikdar ne predan!"

Sedmi dan "bitke Francije" so Francozi svojo obrambno črto v centru umaknili do Marne, to je do kraja, kjer je bil naval nemških čet vstavljen s taksiji leta 1914 in zopet s pomočjo Amerikancev leta 1918.

S tem je prav blizu nevarnost, da bodo Nemci pričeli oblegati francosko glavno mesto. Svoje zadnje obleganje je Pariz doživel leta 1870.

Pariz bo lahko porušen, ne pa predan

Parizani naglo grade po ulicah barikade v bridkem pričakovanju, da se bodo v kratkem bili boji od hiše do hiše. Včeraj je bil Pariz zavrt v oblake dima, ki je prihajal od požarov, ki so jih zanetili nemški bombniki v predmestjih. Po ulicah begajo in se gnetejo begunci.

Uradno prihaja zatrnilo, da bodo Francozi prej pustili, da Nemci Pariz porušijo, kot pa ga jim predali.

VROČI BOJI NA ZAPADU IN VZHODU

Na zapadnem delu fronte so v teku ljuti boji, ko skušajo Francozi potisniti nazaj Nemce, ki poskušajo prekoračiti Seine na pontonskih mostovih. Na ekaterih krajih pa so Nemci črto že prebili ter so skozi vrzeli poslali svoje oklopne oddelke proti Parizu.

Na vzhodni strani fronte so se Francozi umaknili do reke Retourne, ki se izliva v Aisno južno od Rethela.

DVE FRANCOŠKI ARMADI UNICENI

Berlin še vedno molči in ne pove, kje se nahajajo nemške prve napadalne čete. Toda Nemci trdijo, da ste bili uničeni dve francoski armadi 400,000 do 500,000 vojakov.

ITALJANI NAPADLI MALTO in SOMALIJO

Iz Rima poročajo, da so italijanski bombniki včeraj napadli Malto, angleško in francosko Somalijo v Afriki, toda natančnih podatkov ni o kakem laškem uspehu prvi dan vojne. Vse izgleda, ko da bo Mussolini vrgel vse vojaške sile na Sredozemlje, da bo Sredozemsko morje v resnici postalo "Mare nostrum"—naše morje.

Fronta ob francoski meji je mirna, kajti Italjani ne napadajo, Francozi pa čakajo, da Lahi prično.

Vojaški poveljniki so odpotovali iz Rima
Na Mussolinijevo odredbo so morali vsi vojaški poveljniki odpotovati iz Rima, da bo odprto mesto in vsled tega ne bo izpostavljen bombardiranju iz zraka. Grof Ciano je takoj odpotoval na svoje mesto kot poveljnik zračne sile.

ANGLEŽI UNIČILI ITALJANSKE ZALOGE

Neko poročilo iz Cairi pravi, da so Angleži zelo zmanjšali italijansko vdarno silo v Afriki. To so dosegli, ko so njihovi bombniki bombardirali italijanske postojanke v Libiji in Eritreji ter letališča in skladišča bencina ob Rdečem morju.

V teh krajih se nahajajo največja laška letališča, od koder je mogoče napadati francoske posesti, Egipt in angleški Sudan.

BREZ VROČIH BOJEV NE BO ZMAGE
Jutraški italijanski listi niso prinesli nikakih poročil o dejanskih bojih in so samo zatrjevali veliko važnost Italije za Nemčijo, ker italijanska armada zadržuje mnogo francoskih divizij, da ne morejo v boj proti Nemeem. Ravno tako mora ostati tudi močno angleško vojno brodovje v Sredozemskem morju.

Rimljani pa že opažajo prve znake vojne, kajti bombniki se z velikim ropotom dvigajo v zrak in odlete v neznane kraje; tedaj Rimljani prihajajo k oknom in zvedavo gledajo za aeroplani.

Rimski list "Il Messagero" svari Italjane, da naj ne pričakujejo zmage brez vročih bojev.

Angleži uničili italijanske zaloge v Libiji... Duce hrabri Italjane

Jugoslavija utrjuje severno mejo

Balkan čaka na razvoj dogodkov vsled vstopa Italije v vojno. Z največjo napetostjo pa pazi, kaj bosta storila Moskva in Ankara.

Najbolj pazita na Italijo Jugoslavija in Grška, kajti obema preti italijanska nevarnost iz Albanije. Vendar pa v Albaniji ni opaziti nič več italijanskega vojaštva in tudi se zanikuje včerajšnje poročilo, da bi bila Italija poslala v Zader in na Lastovo kaj vojaštva.

Jugoslavija še dalje utrjuje svojo severno mejo, toda vse svoje meje utrjuje že dalje časa. Glavne ceste so zavarovane s pastmi za tanke in z žično ograjo. Po poljih delavci naglo pospravljajo pridelke.

Energije zagrebške radijske postaje

Zagreb, 1. junija. (Avala). — Zagrebška radijska postaja začne v kar najkrajšem času obratovati s povečano izvorno energijo tako, da se bo izhlakla slišala po celi banovini Hrvaški in vsej Jugoslaviji. Skoro preide ta radijska postaja popolnoma v banovinsko last, ker so pogajanja za prevzetje z dosedanjimi koncesionarji domala popolnoma in v obojestransko zadovoljivost dokončana.

Premestitve jugoslovanskih veleposlanikov

Beograd, 1. junija. (Avala). — Z ukazom kraljevih namestnikov in v imenu kralja je dosedanji veleposlanik kraljevine Jugoslavije v Bukarešti na Romunskem Jovan Dučić imenovan za veleposlanika v Madridu na Španskem. — Za novega veleposlanika Jugoslavije v Bukarešti je imenovan na mesto Jovana Dučića Aleksander Avakumović. Avakumović je doma iz Zemuna ter je opravljal razne službe v inozemstvu, ki spadajo v področje zunanjega ministrstva, kakor tudi v ministrstvu samem.

Zopet so zavladali nalivi v Jugoslaviji

Beograd, 5. junija. (Avala). — Huda vremena z nevihtami in nalivi trajajo še naprej zlasti v severnih delih Jugoslavije. Včeraj je bila huda nevihta s plahami tudi v Beogradu in okolici. Mnogi potoki so narasili in nekatere reke, a posebno okoli Požarevca v Srbiji, kjer je povodenj zaslegla veliko kompleksno zemljo, posejane z žitom, uničila ves pridelek in napravila mnogo škode. — Kakor poročajo iz Sofije, je tudi na Bolgarskem hudo deževje in utrgi oblakov so povzročili velike poplave v dvanajstih bolgarskih oblastvih.

Jugoslovani v Belgiji niso trpeli pomanjkanja

Beograd, 6. junija. (Avala). — Po dodatnih poročilih, dosliih ministrstvu za zunanje zadeve o jugoslovanskih državljanih, bivaajočih v Belgiji, se obveščajo prizadete jugoslovanske družine, da so vsi jugoslovanski državljani iz Bruggesa in Antwerpena v dobrem položaju in da se jih je večina že zopet vrnila na delo.

Francozi naročajo jeklo za granate

Izvedelo se je, da je Francija naročila v Združenih državah od 200 do 300 tisoč ton jekla, ki ga bo rabila za izdelovanje granat.

Naročila so dobile razne ameriške jeklarske družbe, toda vsem je bilo zabičeno molčati o obsegu naročila. To je izza izbruha vojne največje francosko naročilo jekla.

Blago je treba čimprej dostaviti. V kakšni obliki bo jeklo poslano iz Združenih držav, se ne ve.

Tudi naročila za letala in druge potrebščine prihajajo iz Francije in Anglije v čedalje večjih množinah.

AMERIKA BO POMAGALA ZAVEZNIKOM

Predsednik Roosevelt je naročil, da so natančno popisane zaloge vojnega materiala, ki bi ga bilo mogoče prodati zaveznikom. Ves vojni material bo na upanje dan industrijalcem, ki ga bodo nato prodajali zaveznikom.

Julijana prišla v Kanado

Holandska prestolonaslednica princesa Julijana je včeraj dospela v Halifax s svojima dvema hčerama na holandski bojni ladji. Generalni gubernator Lord Athlone je princesi ponudil stanovanje v gubernerski palači v Ottawi.

Proti tujezemcem

Član Delavskega urada pravi, da bi bilo krivično spravljati delavstvo v zvezo s "peto kolono." — Gonja proti tujezemcem ima svoj izvor še v predvojnem času.

Edwin S. Smith, član Delavskega urada, je rekel, da se je zopet začela gonja proti ameriškem delavstvu. Razni vladni krogi, pa tudi krogi izven vlade, spravljajo delavstvo v stik s "peto kolono". Njihov namen je očividni. Delaveem zavidajo njihove uspehe, ki so jih po dolgoletni borbi izvojevali v boju z delodajalci. S sumničanjem jim skušajo sedaj škodovati.

Smith je predaval na narodni konferenci za zdravljanjske svoboščine. Dejal je, da je v deželi precejšnje število špijonov, s tem pa še ni rečeno, da so špijoni oziroma člani "pete kolone" vsi inozemci. Krivično bi bilo torej inozemcem odrekat i državljanjske svoboščine, s katerimi je bila Amerika vedno tako radodarna.

Gonja proti inozemcem in delaveem v splošnem se ni začela ob izbruhu sedanje, niti ob izbruhu svetovne vojne. — Svoj izvor ima še v prejšnjih časih in sicer v dobi, ko se je začelo delavstvo zavedati svojih pravic ter si je izvojevalo marsikako dobrotno. Preganjanja in sumičenja, ki so bila ob času svetovne vojne na dnevnem redu, se pod nobenim pogojem ne smejo več ponoviti.

Iz Cristobala poročajo, da se je začela v kanalski coni splošna ofenziva proti "peti koloni".

Vsi inozemci, prebivajoči v Panami, se bodo morali prijaviti ter jih bodo stroko zaslišali. Pri Panamskem kanalu ne sme biti zaposlen noben inozemec.

V Panamo je mogoče priti inozemcu le s posebnim dovoljenjem. Dovoljenja so kratkoročna. Obiskovalce, ki ne zapusti dežele v določenem času, bo najprej zaprt, potem pa deportiran.

PROTI "PETI KOLONI" V JUŽNI AMERIKI

Po centralno- in južno-ameriških republikah bodo tujezemci pod najstrožjo kontrolo. — Argentina skuša s strogimi postavami zajeziiti proti državno delavnost.

Republika Costa Rica v Centralni Ameriki, ležeča med Nicaraguom in Panamo, se je začela z vso vneto zanimati za delovanje pete kolone v latinski Ameriki.

V Goltito, v bližini pacifične obali ter samo 230 milj vstran od Panamskega kanala, so odkrile oblasti zalogo ročnih granat in pušk, vsled česar je bila straža ob Panamskem prekopu takoj ojačena.

Costa Rica je uveljavila najobsežnejše varnostne odredbe. Nekemu nemškemu pilotu iz Punta Arenas je bila odpovedana služba. Vsi osumljeni so noč in dan pod policijskim nadzorstvom.

V Mehiki je Garcia Tellez, tajnik za notranje zadeve, odredil popis vseh inozemcev v večjih mestih, da mu bo lažje ugotoviti tiste, ki so se priselili nepostavnim potom. Inozemci, ki potujejo po Mehiki, se morajo na poti v vsakem mestu registrirati ter pojasniti namen potovanja.

Haile Selassie v Londonu
Iz svojega poletnega bivališča v Bath je dospel v ponedeljek v London Haile Selassie, ki je bil do leta 1936 abesinski cesar. Mislili so, da bo kaj povedal o vstopu Italije v vojno, pa ni hotel o tem z nikomur razpravljati.

Splošno mnenje...

Van Nuys in tretji termin

Demokratski senator Frederick Van Nuys iz Indiane je rekel, da na demokratski konvenciji v Chicagu ne bo oddal svojega glasu za tretji termin predsednika Roosevelta.

Če bo delegaciji že vnaprej naročeno, da ne sme za nikogar drugega glasovati kot za predsednika Roosevelta, — je dejal, — sploh nočem biti delegat.

— Demokratje v državi Indiani bodo imeli dne 25. junija konvencijo in pri tisti priliki bo odločeno, kako naj delegati glasujejo.

— Jaz sem proti tretjemu terminu, — je rekel Van Nuys, — toda ne zaraditega, ker pride kot kandidat za tretji termin v poštev predsednik Roosevelt, ampak bi bil proti slehernemu, ki bi hotel vtretje kandidirati.

— Demokratje imajo precej zmognih mož, ki pridejo v poštev kot predsedniški kandidati. Jaz bi z veseljem oddal svoj glas za Paula V. McNutta, J. A. Farleya, Cordella Hulla ali Johna Nancea Garnerja.

Za konvencijo v Chicagu je že vse pripravljeno. Vse kaže, da delegati ne bodo imeli druge izbire kot glasovati za predsednika Roosevelta, kajti noben drugi kandidat bi ne dobil večine.

Rooseveltu je že zdaj zajamčenih več kot polovica glasov.

Senator za oborožitev

Ob priliki 174. obletnice Rutgers univerze v New Brunswick, N. J., je govoril bivši pennsylvanski zvezni senator George Wharton Pepper. Rekel je, da se morajo Združene države za obrambo primerno oborožiti, s tem pa še ni rečeno, da se mora lotiti prebivalstva "vojna blaznost".

— Naša dolžnost je, skrbeti za primerno obrambo, — je dejal. — Nikakor se pa nas ne sme lotiti vojna blaznost. Amerike ne smemo izpremeniti v oboroženo taborišče in iz posameznikov ne smemo napraviti brezsrčnih avtomatov. Zaupanje naj se ne izpremeni v sumičenje, ljubezen naj se ne izpremeni v sovraštvo. Če so ideali demokracije toliko vredni, da se borimo zanje, morajo biti tudi toliko vredni, da jih ob vsakem času ohranimo.

Knox za takojšnjo pomoč

Na konvenciji Narodne zveze ameriških trgovcev, ki se vrši v Milwaukee, je govoril znani chicaski izdajatelj listov Frank Knox, ki je leta 1936 kandidiral na republikanskem tiketu za podpredsednika.

Dejal je, da morajo Združene države zaveznikom takoj izdatno pomagati, kajti če tega ne bodo storile, bodo v gotovi meri zakrivila izdajstvo.

— Zaveznikom je treba pomagati z vsem mogočim, edine nole z vojaštvom ne. Zaradi plačila si ni treba preveč beliti glave. S tem, da pomagamo zaveznikom, pomagamo pa tudi sami sebi. Devetdeset odstotkov vseh ameriških preti-

(Nadaljevanje na 3. str.)

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation).
Felix Bakon, President; J. Lupaha, Sec. — Place of business of the corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

47th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Sundays and holidays. — Subscription Yearly \$6.—, Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—; za četrt leta \$1.50. — Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50. Za inozemstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

POMAGAJTE nam IZBOLJŠATI LIST-a tem, da imate vedno V NAPREJ plačano naročnino. Časopis mora odgovarjati potrebi časa. Vsak cent prihranjen pri terjavi, je namenjen za IZBOLJŠANJE LISTA.

PONUDBE MUSSOLINJU

Ze dalje časa je vedela ameriška javnost in najbrže je vedela tudi italijanska javnost, da je predsednik Roosevelt zastavil vse svoje moči, da zadrži Italijo, da ne bi vstopila v sedanjo evropsko vojno. V ta namen je italijanskemu diktatorju Mussoliniju poslal več poslanic.

Da je bil v diplomatskem občevanju z Mussolinijem, je predsednik priznal v svojem govoru v Charlottesville, Va., ob priliki graduiranja na tamosnjem vseučilišču.

To diplomatsko občevanje je bilo skrajno zaupno in tajno, dasi je bilo sem in tam o tem nekaj susljati. V Charlottesville pa je predsednik odgrnil zagrinjalo tajnosti ter odkrito povedal, v kakih odnošajih je bil z laškim diktatorjem.

Predsednik Roosevelt je rekel, da se je pred nekaj tedni ponudil Mussoliniju, da bo angleški in francoski vladi predložil njegove želje za poravnavo italijanskih zahtev do Anglije in Francije.

Predsednik Roosevelt je Mussoliniju zametil, da bo za slučaj, ako ostane Italija izven vojne, izposloval od Anglije in Francije zagotovilo, da boste zvesto izpolnili vsak sporazum, in poleg tega še zagotovilo, da bo Italija imela na prihodnji mirovni konferenci isti glas in isto oblast, ki bi jo imela, ako bi bila v resnici v vojni.

Mussolini pa je zavrnil Rooseveltovo ponudbo in zavrnil tudi njegovo ponudbo v avgustu.

Glede Kozlike, Tunizije in Sueza, katere kraje zahteva Italija za sebe, ni bilo nikakih pogajanj — kajti Mussolini je imel že pripravljene druge namene in načrte.

In vsled tega Mussolinijevega obnašanja je predsednik v svojem govoru izrekel proti Italiji ostre, obtežilne besede, ki so nekaj nenavadnega v ameriški diplomaciji in še bolj nenavadne iz ust ameriškega predsednika — besede:

"Deseti dan junija, 1940, je roka badala, ki ga je držala, zasadila svoji sosedu v hrbet."

To je obsodba, kakoršne Italija še ni slišala.

ZA KAJ SE JE BORILA SRBSKA VOJSKA V SVETOVNI VOJNI.

V "Politiki" je napisal divizijski general Dragomir Pandurovič članek "Jugoslovanski duh srbske vojske v svetovni vojni." V članku čitateljem med drugim:

"Srbijska vojska v svetovno vojno samo zato, da zedini pod svojo krono vse srbske pokrajine, temveč da osvobodi in zedini vse Srbe, Hrvatine in Slovence ter ustvari skupno jugoslovansko državo. To je bil cilj, ki je bil vodilna misel srbske vojske, pri vseh njenih vojnijskih operacijah. Srbski vojak je nosil preko vseh bojišč in skozi vse bombe v svojem sreču globoko vero v jugoslovansko misel, ki vsebuje neomajno zaupanje v moč svobode in povezanosti bratov po krvi in jeziku. Z jugoslovansko mislijo v duši so umirali deset tisoč srbskih ljudi. Vsi so bili prežeti ene same misli, treba je zitagati, razbiti Avstro-Ogrsko in stvoriti Jugoslavijo, brez katere ni človeka dostojnega življenja ne za Srbe, ne za Hrvatine, in ne za Slovence. V znamenju jugoslovanske misli je bila stvorjena tudi osnova današnje jugoslovanske vojske, ko so bili uvrščeni v redove srbske vojske jugoslov. prostovoljni polki. In ko je jugoslovanska vojska prebila solunsko fronto, je nosila na koncih svojih zmagovitih praporov osvobodjenemu in zedinjenemu narodu eno samo misel jugoslovanskega narodnega in državnega edinstva. Ko se je ustvarjala nova Jugoslavija, se je srbska vojska umaknila v ozadje, ker ni imela v vseh letih svojih borb druge želje in zahteve, kakor da se izvede njena jugoslovanska zamisel."

STRAHOTE VOJNE

ČASU PRIMERNA KNJIGA
Spisala Berta pl. Suttner
228 strani
Cena 50 centov
Dobite jo pri
KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 W. 18 St., New York

CORTEZOVA OPOROKA.

Angleški zgodovinar Conway, ki živi v Mehiki, in si je pridobil sloves kot specialist za dobo, ko so Španci zasedli Mehiko, je objavil izvirno Cortezovo oporočko, ki jo je ta podpisal 11. oktobra 1547 v Seville. Leta 1927 jo je v nekem tamkajšnjem arhivu odkril pater Mariano Cuevas.

Iz Jugoslavije

Zločin mladega razbojnika.

V Petrinji se je moral zagovarjati pred sodiščem mladenič Mijo Kolarić iz vasi Prelošice pri Sisku. Kolarić je letos na Veliko noč ukradel pri kmetu Hajdinjaku, blagajniku kmetijske zajednice 7000 din. Na begu iz hiše je v kuhinji srečal taščo Hajdinjaka, Mando Hrenovo. Starika ga je opomnila, da ga je videla pri tatvini. Tedaj je mladenič potegnil nož in starki prerezal vrat. Obsojen je bil na 20 let ječe.

Z je djo so ga hoteli zastrupiti.

Stari posestnik Jožef Berke v Šalovecih v Prekmurju živi sam v svoji skromni hiši. Jedru nosi na dom brat ali pa dobri sosedje. Če ga ni doma, puščajo jed po navadi na oknu. Nekoč je našel na oknu lonec s kislim zeljem in svinjskim mesom ter 8 decilitra žganja. Ko je pokušil zelje, se mu je takoj videlo sunljivo. Kasneje mu je postalo slabo, in je omedlel. Žganje, ki ga je izlil na tla, je postalo zeleno.

Mlado ženo je kupil, pa ga je na poti zapustila.

Ahmed Ahmetović, kmečki sin iz Letovice v južni Srbiji, je doživel veliko razočaranje. Kakor mnogi njegovi rojaki je tudi on šel za zaslužkom. S prihranki je kupil lepo 17 letno Emينو Skuljičevu. Praznovali so zaroko. Ko pa sta se nato peljala Ahmed in Emina skozi Beograd, je Emina poskala zavetja pri policiji. Ahmed je zaman rotil, naj mu ženo vrnejo. Pa so mu dopovedali, do Emine nihče ne more prisiliti, naj gre z njim, ako sama noče. Ahmed se je toliko bridko razjokal za Emfno, pa tudi za zapravljenim denarjem. Emina pa se je vrnila v domači kraj.

Nesrečna ljubezen premožnega gospodarja.

V Sv. Križu, nedaleč od Virovitice je premožni gospodar Josip Spodrecht nedavno vzel k sebi 18 letno služkinjo Margito Kramerjevo. Margita je bila zelo lepa pa ji je Spodrecht brž začel dvoriti. Objubljal ji je zlato gradove in je postala njegova žrtev. Nedavno večer je prišel vinjen domov in je začel Margito zlorabljati. V obrambo je Margita segla po sekiri in ga nekajkrat tako udarila, da je pozneje v bolnišnici umrl.

Pod težo žita porušena hiša.

Nedavno se je v Kuzminu nenadoma porušila hiša kneta Branka Karastavkovića. Gospodarja ni bilo doma, pač pa so bili v hiši njegova žena in štirje otroci. Zaradi velikega trušča je prihitelo na kraj nesreče prebivalstvo vse vasi ter so kmetje takoj pričeli reševati domače. Pri nesreči je bil ubit 7 letni gospodarjev sinček. Menijo, da se je hiša porušila zaradi teže velikih količin pšenice in koruze, ki so bile naložene na podstrešju.

Šečemesetletnik pojde za 10 let v ječo.

Kazenski senat v Bjelovaru je obsodil na 10 let ječe 70 letnega Antona Čička, ker je letos v februarju dvakrat udaril svojega sina Franca z batino po glavi, da je sin izdihnil. Sin je bil šel gledat neko ženitovanje in se je vrnil vinjen domov. Zato ga je oče dva-

PEŠMARICA
"Glasbene Matice"
Uredil dr. Josip Cerin
Stane samo \$2.—

To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjigarni Slovenic Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

krat tresnil in potem je rekel sosedom: "Storil sem, kar sem hotel in se prav nič ne kesam."

Obleko, v kateri lahko hodiš po kopnem in po vodi.

je izumil bivši višji natakar Franjo Furijan v Zagrebu. Nedavno je predvajal svoj izum na Savi in k njegovim poskusom se je zbralo mnogo občudovalcev. Furijan je oblečen v svojo savsko obleko stopil v vodo in se je v njej imenitno obdržal. Kmalu so njegovi eksperimenti postali velika senzacija. Obleka je iz gume in impregniranega platna in Fr. Furijan jo je napolnil z zrakom iz lastnih pljuč. Pravi, da lahko v takšni obleki plava 14 dni na vodi in da bo zdaj reševanje ljudi na morju in rekah dovela preprosto. Ta obleka je boljša od reševalnih pasov, veljala pa bo 600 do 700 din. Furijan je prijavil svoj patent in išče denarnih mogotev, ki bi ga podpri.

Učitelj, ki so ga pretepali Turki.

V Kumanovu je praznoval 40 letnico prosvetnega dela upokojeni učitelj Teofil Karadžić, eden izmed najbolj zaslužnih delavcev južne Srbije. Po rodu je iz Galičnika. Že v zgodnji mladosti je imel neprimlike s Turki ki so ga potem stalno zasledovali. Nekoč je dobil od turških maščevalcev 125 udarcev in so mu izbili 14 zob. Bil je tudi že obsojen na smrt. Kot živa priča turškega nasilja pred balkansko vojno, je Teofil Karadžić kljub prestanim tegobam tudi v visokih letih še vedno žil in tudi še vedno deluje za prosvetni dvig svojih ožjih rojakov.

120 let je stara.

V vasi Poloj pri Slavonskem Brodu živi 120 let stara Gjoka Zarić, o kateri pravijo, da je najstarejša ženska v Jugoslaviji. Ima 80 let starega bolehnega sina in skrbeti mora še zanj. Sebe in sina preživlja s tem, kar naberači pri dobrih ljudeh. V zakonu je rodila 11 otrok, toda ostal ji je samo še sin Imbro, star že 80 let.

Žrtev ljubosumnosti na veselici.

Iz Bjelovara poročajo: V vasi Komacih-Brestiču je bila nedavno domača veselica v hiši Luke Sesvečana. Ljudje so bili dobre volje, ker so dosti pili. Naenkrat pa je prišlo do krvavega obračunavanja. Ivan Francić je napadel Adama Živka, ker je ta plesal z njegovo ženo Marijo. Francić je že nekaj časa sumil, da je Živku z njegovo ženo v ljubavnih zvezah. Adamu Živku pa je priskočil na pomoč brat Ivan in sta z motikama ubila

LEPA PRILOŽNOST

Želim dopisovati in se seznaniti s Slovenko v starosti od 30 do 42 let. Pisma je nasloviti na: ZENIN, e. of Glas Naroda, 216 W. 18th St., New York, N. Y.

SEDEŠIČE ZA SLOVENSKE FONOGRAFSE FLOŠČE. — Pišite na oddajo J. MARŠIČ, INC. 483 W. 42 Street New York

Peter Zgaga

IZ ZASEDE

Pravijo, da je navada zelezna srajca. Cesar je bila Italija vojena že odnekad, je storila tudi sedaj.

Ozreti se nam je treba samo dobrih petindvajset let nazaj. Tri države — Nemčija, Avstrija in Italija, — so bile trdno povezane med seboj.

— Naša ljuba zaveznica Italija, — so govorili v Berlinu in na Dunaju. — Naši ljubi zaveznici Avstrija in Nemčija, — so nenehoma poudarjali v Rimu.

Avstrija in Nemčija — posebno pa Avstrija, — sta svoji ljubi zaveznici vztrajali, kjerkoli sta ji mogli.

Francija. Po uboju se je vse razbežalo.

Otroka je rodila, ga poljubila in umorila.

V vasi Boroviti pri Glini je Evica Lončarjeva rodila nezakončnega otroka. Porod je bil težaven. Ko je prišlo dete na svet, ga je nesrečna mlada mati poljubila, potem pa zadavila. Takoj nato je poklicala očeta Stanka in odločno zahtevala, naj gre povedat orožnikom, kaj je storila. Oče je ubogal in k Evici je prišla sodna komisija, ki je nezakončno mater zaslila. Evica je vse priznala in izjavila, da mirno pričakuje kazni. Ko se ozdravi, pride pred sodišče.

SPLOŠNO MNENJE.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

vancev je navdušenih za zaveznike.

— Ako Nemčija izvaja to poletje naglo vojno, ji bomo z ozirom na obrambo stali skoro golih rok nasproti. Odlaganje pomoči zaveznikom je odlaganje naše lastne pripravljenosti.

"Zaveznikom je treba pomagati!"

V Hines Veteran Hospitalu v Chicagu je šeststo veteranov, ki so poslali predsedniku Rooseveltu prošnjo, naj dežela z vsemi sredstvi, ki so ji na razpolago, pomaga zaveznikom. — Z vsemi sredstvi, — pravijo veterani, — edinole z vojaštvom ne!

Veterani izrekaajo vse priznanje zaveznikom, ki tako hrabro branijo demokracijo.

NAJVEČJI DRŽAVNI PRAZNIK 4. July SE BLIŽA

ZA NAROČNIKE

IMAMO ŠE NEKAJ ZASTAV, ki so na razpolago našim naročnikom po ugodni ceni. — Marsikateri želijo imeti za dom zastavo ob priliki narodnega praznika.

OPIS ZASTAVNE SKUPINE

Zastava: 5 čevljev dolga in 3 čevlje široka; izdelana iz najboljšega blaga (cotton batting) in obrobljena ter ročno vezena, barve najbolj trpežne; vse svazde so šivane na obeh straneh.

Drog: iz trdega lesa, pobarvan; 7 čevljev dolg, in sestoji iz dveh delov. — Ročaj in vrvi.

Naročite pri: SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 W. 18th Street New York PO POSEBNI CENI ZA NAROČNIKE TEGA LISTA \$2.50 (Vsi pošiljalni stroški plačani.)

Slovenec ni na Primorskem, — to je na svojih rodnih tleh — dobil državne službe, če ni bil večje poleg slovenskega tudi nemškega in italijanskega jezika, dočim so bila Italijanu vsa vrata odprta.

Po nekaterih primorskih krajih so bili sodniki in davkarji, torej ljudje, ki morajo biti v neposrednem stiku z domačim prebivalstvom, trdi Italijani.

In Italijani so bili v najvažnejših avstrijskih vladnih departamentih. Pa še več: Avstrija je poverila gradnjo izredno važne bohinjske železnice ter predora med Podbrdom in Bohinjsko Bistrico italijanskemu inženirju grafu Ciconiju. V veri, da mora izkazovati usluge svoji zaveznici, je uglasjala pot italijanski "peti koloni".

Med zavezniki ter Avstrijo in Nemčijo je leta 1914 izbruhnila vojna.

Namesto, da bi se Italija pridružila Avstriji in Nemčiji brez vprašanja in brez pomisleka, ju je prav po kramarsko vprašala: — Koliko pa dasta?

Vprašala je pa tudi pri njenih sovražnicah, pri Franciji in Angliji, koliko sta pripravljene dati.

In tako se je nad leto dni vršila sramotna mesetarija.

Ker so zavezniki ponudili nekaj več, je pustila Italija Avstrijo in Nemčijo na cedilu ter lopnila po njima.

Stvar pa ni šla tako gladko, kot si je rimska gospoda predstavljala. Slovenci in Hrvatstvali fantje, ki so ravno tako sovražili Lahe kakor Avstrijo, so trinajstkrat zapodili pozresnega Laha od Soče in so ga v zadnjem letu vojne pognali daleč dol v laško ravan.

Ko je bilo že Avstrije konec, in so se naši ljudje vsega naveličani vrnili domov, so pričepjali Lahi za njimi z belo zastavo ter zasedli naše najlepše kraje.

V petindvajsetih letih se je marsikaj izpremenilo, edinole značaj italijanskih voditeljev je ostal nespremenjen. No, pa saj nima v Italiji nihče več besede, odkar je zatl tam zadnjem i-kro svobode Mussolinij ter zaslužil ves italijanski narod.

Ko je v Hitlerju veloveločena nacijska pošast začela brezobzirno uničevati demokracijo, kolikor je je še ostalo v Evropi, ko je pogoltnila slabotno Avstrijo, podjarmila visoko kulturne češki narod, ko je nemška soldateska uničila polovico Poljske, zasedla Dansko in Norveško, planila na Belgijo in vdrla v severno Francijo, je Mussolini gledal in čakal.

Čakal, da mu Francija in Anglija, oslabiljeni in ponižani vdanostno napolnita njegovo zemljelačno golt, cesar pa edini pomembni demokraciji, ki sta še ostali v Evropi, nista hoteli storiti, nakar je po stari brigantski navadi bliskovito potegnil štilec izza pasa ter ga zasadil Angliji in Franciji v pleča.

Toda tudi ta globoka rana bo nekako preboljena, in bo prišel čas, ko se bo strnilo vse, kar pošteno čuti in misli, vse, kar ljubi svobodo ter zna ceniti pridobitve civilizacije.

Borci te nove armade bodo rekrutirani vsepovsod po svetu, tudi trpeči in izmognovani nemški in italijanski narod bosta prispevala svoj delež.

In vzvisena naloga te armade bo rešiti enkrat za vselej svet mussolinijevega brigantstva, hitlerske stekline ter njima podobnih kug.

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer bivajo in delajo Slovenci

JUGOSLOVANI SO DOBRI PATRIOTJE

Jugoslovani v Kanadi ljubijo svojo staro domovino, zavedajo se pa tudi dolžnosti napram novi domovini, ki jim daje vse ugodnosti in prilike za življenje.

V Kirkland Lake se je vršilo veliko domorodno slavlje, ki so se ga udeležili tudi tankajšnji Jugoslovani.

Kot govornika sta nastopila R. H. James, predsednik Rdečega križa, in Dan Worden, ki je zastopal Citizen Ward Effort Committee.

Mrs. Katarina Temeljenović je v angleškem jeziku pozdravila goste ter jim zatrčila, da so tankajšnji Jugoslovani sto odstotno lojalni. V splošnem se brigajo za svoje domače zadeve, zavedajo se pa v polni meri tudi dolžnosti napram svoji novi domovini.

Lep govor je imel Ivan Kusič, ki je poudarjal, da se Jugoslovani v Evropi ne morejo ničesar dobrega nadati od hitlerizma, fašizma in komunizma, toliko manj se pa morejo navduševati za te "izme" Jugoslovani v Kanadi, ki so prišli sem služiti si svoj krah.

Po njegovem mnenju Jugoslavija ne bo šla v vojno, toda

če se bo vojne udeležila, bo storila to izključno le na strani zaveznikov. Kar je pa Jugoslovani v Kanadi, morajo ostati z dušo in srcem Kanadi zvesti, pa naj se zgodi v Evropi karkoli hoče.

Col. James je proslavljal zasluge jugoslovanskih družtev in posameznikov, posebno je pa pohvalil jugoslovanske gošče in pevce, češ, da mora biti že ponaravi dober narod, ki ljubi glasbo. Nato je nakratko očitral potrebo Rdečega križa in prošil navzoče, naj po možnosti prispevajo bodisi v denarju ali pa v blagu.

Mr. Worden je pozival navzoče, naj pri vsaki priliki poudarjajo svojo zvestobo napram Kanadi in naj zaupajo v stvar zaveznikov.

Nevarnost, ki preti zaveznikom, bo mogoče zmanjšati, če bo vsak državljan, pa naj bo te ali one narodnosti, storil svojo domorodno dolžnost.

izjavo angleškega ministrskega predsednika Churchilla, da se bo Anglija borila do konca, in da o končni zmagi prav nič ne dvomi, ker si je zvesta izdatne pomoči od kanadskega dominijsa.

Glavno pažnjo posveča seveda Kanada gradnji letal in vežbanju novih pilotov. Zračna sila, ki jo upa Kanada producirati v razmeroma kratkem času, bo v borbi z Nemčijo odločilnega pomena.

Kanadski narod je nad vse požrtvovalen ter se ne bo plašil nobenih ovir, da doseže svoj cilj.

Večina kanadske industrije je v vojni službi. Tovarne obratujejo noč in dan s polno paro. Kanadsko prebivalstvo je pretežno anglosaškega izvora, ki ima pirojene simpatije do bratov onkraj morja.

Kralj Junij pri Kanadčanih

Te dni sta angleški kralj in kraljica obiskala vojake prve kanadske divizije ter sta bila v njihovem glavnem stanu nad pet ur.

Trideset tisoč parov čevljev na teden

Kanadske tovarne so tako pospešile svoj obrat, da lahko izdelajo na teden 30.000 parov čevljev za armado, mornarico in člane letalskega zbora. Res, da je moderna armada mehanizirana in da se vojaki večinoma vozijo, morajo navzlic temu imeti dobro obutev.

Vsak par čevljev, ki ga izdelajo v Kanadi za vojaške svrhe, mora biti iz samega usnja ter je vsak par sproti natančno pregledan.

Največja tovarna za čevlje je v Montrealu. 350 delavcev, med katerimi je skoro polovica žensk, izdelata na dan šeststo parov čevljev. Obuvalo za mornarico mora biti nepremočljivo ter je impregnirano z različnimi olji. Čevlji za letalce so dosti lažje ter so iz teletje kože.

Juliana na poti v Kanado

V Washington, glavno mesto Združenih držav, je dospela poročila, da se je odpeljala proti Kanadi nizozemska prestolonaslednica Julijana s svojima odevma hčerka, Beatrice in Ireno.

NOVA ANGLEŠKA POVELJNIKA

General sir John G. Dill, ki je bil imenovan za novega šefa angleškega generalnega štaba in general sir Edmund Ironside, ki je bil poklican s fronte v Anglijo, da prevzame vrhovno poveljstvo za obrambo dežele.

Kanada napovedala Italiji vojno

Poslanska zbornica je napoved že odobrila: v kratkem jo bo odobril tudi senat. — "Mussolini je sličen jastrebu."

Kanadska poslanska zbornica je v ponedeljek soglasno odobrila predlog ministrskega predsednika Mackenzie Kinga, naj Kanada napove Italiji vojno. Mackenzie King je imenoval Mussolinija "jastreba, ki tako dolgo čaka, da žrtve obnemore, nato se pa vrže nanjo."

Resolucija poziva angleškega kralja Jurja, naj takoj proglasi vojno stanje med Kanado in Italijo.

Poslanska zbornica je bila zavita črno v znak žalovanja za kanadskim obrambnim ministrom Rogersom, ki se je z letalom smrtno ponesrečil.

Zgodovina, — je rekel Mackenzie King, — ne pozna nobene večje nesramnosti kot jo je storil Mussolini. Vstop Italije v vojno bo podžgal v Kanadčanih odločnost, stati trdno ob strani Velike Britanije in Francije, dokler ne bosta pre-

magana nasilje in krivica. Mussolini se je spustil kot jastreb na svojo žrtev in skuša smrtni boj narodov izrabiti v svojo korist.

Istočasno je bilo naznanjeno, da bo začela Kanada v družbi angleške in francoške vlade takoj graditi dve veliki municijski tovarni, ki bosta veljali dvajset milijonov dolarjev.

Tristo tankov za Anglijo

(Kanadski municijski minister D. C. Howe je naznanil, da so začeli dne 8. junija izdelovati v Kanadi tristo tankov za angleško armado. Kanadska vlada je obvestila angleško vlado, da je sprejela tozadevno naročilo in da bodo tanki v loglednem času zgrajeni. Tanki bodo najmodernejšega tipa.

Aretiran ščuváč

Pri Fort Erie, Ontario, so aretirali 50 letnega Roberta Andersona, prodajalca zemlje iz Buffalo, N. Y.

Dolže ga, da je širil napačne govorce o položaju na fronti, hoteč s tem odvrtiti kanadsko mladino, da bi ne stopala v armado. S svojim govorjenjem je baje tudi razžalil angleškega kralja. Pri njem so našli nekaj komunističnih letakov.

Kanadski obrambni minister ubit

Ko je bil aeroplan prisiljen pristati blizu Newtonville, so bili ubiti obrambni minister Norman McLeod Rogers in trije letalci. Rogers je bil na potu iz Toronto iz Ottawe, da bi govoril na skupnem sestanku Canadian Club in Empire Club.

Priče pripovedujejo, da je aeroplan treščil v močvirje in je takoj pričel goriti.

VEČ ORGANIZACIJ PREPOVEDANIH

Komunisti, naciji in fašisti nastopajo pod različnimi imeni. — Za kršilce je določena stroga kazen. — Komunisti agitirajo proti vojni.

Justični minister Ernest Lapointe je predlagal, naj parlament prepove večje število političnih organizacij. Njegov predlog je bil soglasno sprejet. Kdor bi bil oziroma bi skušal postati član teh organizacij, bo najstrožje kaznovan.

Med prepovedanimi organizacijami so: komunistična stranka v Kanadi, kanadska Delavska obrambna liga, Liga za mir in demokracijo ter Liga mladih komunistov.

"NOVI SOVRAŽNIKI USTVARJAJO NOVE PRIJATELJE!"

Tako se je izrazil ministrski predsednik Mackenzie King z ozirom na preteči vstop Italije v vojno. — Če bosta Anglija in Francija poraženi, bo novi svet nadaljeval borbo.

Prejšnji teden je govoril po radio kanadski ministrski predsednik Mackenzie King ter opozoril Kanadčane, da se bo vojna najbrž razširila in da bo razširjenje vojne prineslo zaveznikom nove sovražnike.

"Toda nič zato," je poudaril. "Če nas bodo ogrozili novi sovražniki, se bo število naših prijateljev povečalo. Staro prijateljstvo bo utrjeno, in ob strani starih prijateljev nam bodo novi priskočili na pomoč."

Med nove sovražnike prištevata Italijo, ki se je pridružila Hitlerju, za novega prijatelja pa Ameriko, o kateri je upati.

KANADSKA ARMADA POD ANGLEŠKO KONTROLO

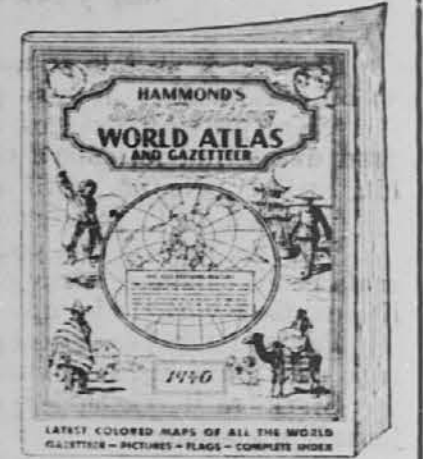
Pri obrambi angleške obali bodo igrali Kanadčani važno vlogo. — Zbornica je navdušeno ploskala govoru ministrskega predsednika.

Kanadski ministrski predlek kanadskih čet je bil poslan sednik W. L. Mackenzie King v Zapadno Indijo. Je nedavno izjavil v kanadski Kraljevski poslanski zbornici, da je bil nedvomno tudi napad na Anversled zadnjih dogodkov poglji, bo zadel kanadske vobrebno, podrediti kanadsko arjake težka, toda častna naloga mado angleškim vojaškim obraniti angleško obal. z lastem.

Poslanci so po govoru ministrijskega predsednika navduje z angleško v angleškem vošeno ploskali. Za ministrskim predsednikih ladij patrorno službo ob kom je govoril R. B. Hanson, kanadski obali. Močan odde voditelj opozicije ter očitral

IMATE ŽE TA PRIROČNI ATLAS?

V teh kritičnih časih je vsakemu čitatelju dnevnih vesti potreben ta priročni ATLAS, ki ga pošljemo našim naročnikom po najnižji ceni. — Naročite ga se danes!

Velikost 9 1/2 x 14 1/4 inčev

- 48 velikih strani;
 - 32 barvnih zemljevidov tujih držav in 9 zemljevidov Zdr. držav in zastav vošilnih držav;
 - 45 svetovnih slik popolnoma označenih;
 - Zanimivi svetovni dogodki.
- Najnovejši zemljevid kaže cel svet in tudi:
- RAZDELITEV POLJSKE MED NEMČIJO IN RUSIJO
 - ITALIANSKO OSVOJITEV ALBANIE
 - PRIKLJUČITEV ČEHOSLOVAŠKE K NEMČIJI
 - NOVA FINSKO-RUSKA MEJA

Cena 25 centov

Posijite svoto v znakmah po 3 oz. po 2 centa.

Posebnost:

HAMMONDOV ZEMLJEVID, KI SAM SEBE POPRAVLJA KIPON, ki ga dobite z atlasom in ko ga izpolnite in pošljete k izdajatelju zemljevida, vam daje pravico, da dobite dodatne zemljevide z novimi mejami voškujohih se držav, kakor bodo premenjene po sedanjih vojni.

Naročite Atlas pri:

"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

Predno je justični minister izdal to naredbo, je kanadska policija, preiskovala delovanje teh društev in je svoje poročilo predložila justičnemu ministru.

Med razpuščenimi društvii so večinoma nemška društva, pa tudi društva drugih narodnosti. Med jugoslovanskimi društvii je bilo razpušeno samo hrvatsko društvo, ki je poslovalo pod imenom Croation Cultural Association.

V BLAGI SPOMIN

Tužnega srea naznanjam sorodnikom, prijateljem in znancem, da je za operacijo 28. maja 1940 umrl —

Joseph Savor

Ni Te več v krogu Tvojih najmilejših. Odšel si za vedno in tako daleč, da Te nikdo ne more več videti.

Umaknil si se vsem težavam, ki Ti jih je prineslo življenje.

Zapustil si Svojo družino, ki sedaj na hladnem ognjišču s potrtim duhom in zlomljenim srcem žaluje za Teboj.

Bil si marljiv in pošten, pravičen in razumen. Toda črna zemlja Te je privlekla k sebi.

Naj Ti bo lahka zemlja, ki Te je odrgala od Tvojih milih, da odpohčeš svoje utrujene kosti.

Za Teboj žaluje Tvoj brat —

M. Savor, Box 525, Noranda, Que., Kanada
V starem kraju pa žena Marija in 15 let stara hčerka ter dve sestri, dva brata v Girard, O., in ena sestra v Wil-lard, Wis.

DARILNE POŠILJATVE v JUGOSLAVIJO in ITALIJO

100 DIN.	—	—	\$ 2.30
200 DIN.	—	—	\$ 4.40
300 DIN.	—	—	\$ 6.50
400 DIN.	—	—	\$ 8.50
500 DIN.	—	—	\$10.25
1000 DIN.	—	—	\$20.—
2000 DIN.	—	—	\$39.—

V DINARJIH

100 LIR	—	—	\$ 5.90
200 LIR	—	—	\$11.50
300 LIR	—	—	\$17.—
500 LIR	—	—	\$28.—
1000 LIR	—	—	\$55.—

Ker zaradi položaja v Evropi parniki neredno vozijo, tudi za izplačila denarnih pošiljatev vzame več časa. Zato pa onim, ki žele, da je denar naglo izplačan, priporočamo, da ga pošljejo po C A B L E ORDER, za kar je treba posebej plačati \$1.—.

Vsled razmer v Evropi ni mogoče v Jugoslavijo in Italijo nakazati denarja v DOLARJIH, temveč samo v dinarjih oz. lirah. Isto velja tudi za vse druge evropske države.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
:: : POTNIŠKI ODDELEK :: :
216 West 18th Street, New York

"GLAS NARODA" ADVERTISE

Gozdar Anton

Roman: Spisal L. G. — Za "Glas Naroda" priredil X. X.

25

Medtem je postalo za kočo veselo. Pavleta in Cajnarico so bili naščuvali. Jeze se penec, je piskala starka:

"Kaj praviš? Kaj govoriš? Da sem bila jaz kriva, da pred dvajsetimi leti nisva stopila pred oltar? Jaz da sem bila kriva? Ne, ne, motiš se! Lažeš!"

"Mir mi daj!" je zamrmral nekdanji nočni čuvaj.

"Ne, ne, jaz sem bila vedno pametna ženska! Vedno sem znala ceniti vrednost zdravja. Ti si pa klada in klada si bil. Najmanjše stvari si nisi upal. Zdaj ti je lahko žal."

Pavle je nekaj časa poslušal Cajnarico in jadikovanje, nato se je pa z glavo zagrebel v travo in zastokal.

Starki se je razburjenje takoj poleglo in začela je s prijaznejšim glasom:

"No, zdaj menda sam sprevidiš, koliko moram trpeti zaradi tebe! Če si pa sklenil povzročeno škodo popraviti, nimam nič proti temu. Tukaj je moja roka."

Pavle se je z drznim ter mukoma vstal. Namesto da bi se pobotal z njo, je le zarenčal: :

"Mir mi daj! Za božjo voljo te prosim, daj mi že enkrat m ir!"

Prijel je krošnja ter jo omahujočih se korakov začel vleči proti svoji koči. Starka je začudeno zijala za njim. In ko je zaslišala smeh svojih mlajših tovarišev in tovarišev, se je težko zadrla:

"Čemu pa se smejete? Nobenega vzroka nimate za smeh. Danes ni seveda nič z njim, toda do jutri se bo prespal. Jutri bo ves drugačen."

Monika je opazila Fronca, ki je držal roko nad očmi in nenehoma gledal proti gorovju.

"Hej, kaj pa vedno zijáš?"

"I, gledam. Saj menda smem! Se mi zdi, da se bo vreme spreletelo."

"Ne bo se ne. Saj ni nikjer nobenega oblaka in skale se blešče kakor srebrne. Pogledj Zakleto goro! Taka je, kot da bi se v solncu kopala. Da, to sem te hotela vprašati: Zakaj pravijo tisti gori "zakleta?"

"O, to se je zgodilo pred davnim, slavnim časom. Najmanj pred tisoč leti! Cajnarico vprašaj, ona je bila takrat že planšarica."

Naglušna starka je slišala omeniti svoje ime.

"Kaj si rekel?"

"O Zakleti gori nam povej," ji je zatrobila Monika na uho.

"O, to je čudna zgodba. Tam, kjer je zdaj pozimi in poleti sneg, je bila pred več stoletji najlepša planina. Najlepša goved se je pasla po nji, in mleka je dajala, da sama ne vem, koliko."

Iz kočje je prišla Marija. V mučnem razburjenju in nemiru ni slišala, o čem so se razgovarjali pri mizi. Oči so ji preplašeno blodile, o

"Da," je nadaljevala Cajnarica, "na tisti planini so bili trije planšarji. Eden je bil bogaboječ, dva sta bila pa strašanska grešnika."

"Da, slabi so vedno v večini," je zamrmral Fronc.

"Oh, kaj vse sta počela zlobna brata. S sirom sta pokrila streho in s kroglimi iz masla sta se kegljala. Tako sta bila ošabna! Če je prišel kakšen revež k njim, sta mu dala kamenje in vodo za večerjo. Slabo bi mu bilo, če bi se zanj ne zavzel dober brat, ki mu je ponovil prinesel kruha, sira in mleka. Nekeje je pa prišel k njim možak, strašno suh in dolg možak, in oči so mu žarele kakor žerjavica."

"Takšen bi bil dober za Cajnarico zdravje," je zlobno pripomnila Monika.

"Tudi njemu sta dala kamenja za večerjo, ponoči je pa nastal piš in grom. Bliski so svigali, zemlja se je odprla in pogreznila oba hudobna brata. Tretjega je pa zakletja kraljica rošila. Kajti tisti tujec je bil sam hudobec" je pripovedovala Cajnarica. "In ko je zagrmelo," je še rekla, nato pa mahoma utihnila kajti v daljavi je že drugič počilo. Bil je strel, ki ga je oddal divji lovec proti gozdarju Tonetu.

Praznoverne planšarice so utihnile in se spogledale. To so smatrale za slabo znamenje. Marija je vstala in omahnila. Padla bi bila, če bi je ne bil Fronc prestregel.

"Kaj ti je, Marija?"

"Slabo mi je," je dahnila in naslonila glavo na bratovo ramo.

"Kaj pa je vendar z Marijo?" je preplašeno vprašala Monika.

"Nič, nič!" je mrmral Fronc. "Dekle je nekoliko plašljivo." In obrnivši se k sestri, je nadaljeval. "Da, da, te peljem v sobo. Tam boš nekoliko legla, pa bo bolje."

Odšla sta proti koči. Cajnarica je pa nadaljevala:

"Na planini je začelo snežiti in snežilo je noč in dan. Sneg pa je od takrat ni več skopnel. Taka je ta zgodba."

"To naj bo za vse dober nauk," se je zamislila debelušna Monika. "Mogoče ne kaže goniti izpred praga. Zeb bom že vsakemu postregla, kdor me bo prišel prosit. Večerjo mu bom dala in prenočišče."

"Če je res, se bom jaz še nočoj oglašil pri tebi," jo je smeje pogledal postaven planšar s sosednje planine.

"Tebi bo pa slaba predla, če prideš," ga je precej prijazno zavrnila.

Nekakšna čudna mora je padla na prej tako veselo družbo. Brez besede in slovesa so se razšli. Na zapadu je še žarelo solnce, toda kočja je bila že v senci. Na pragu je sedel Fronc, se nemirno oziral naokrog in prisluškoval proti spalnici. V spalnici je pela sestra uspavanko. Toda njeni glasovi so bili bolj stoku in joku podobni, kakor pa petju.

Smrtno bleda je prišla iz kočje in zaspepetala:

"Spet je zaspal, hvala Bogu!"

Brat je molčal in zvedavo motril sestro. Ona se ni mogla več premagovati. Krčevito ga je zgrabila za ramo, rekoč:

"Zdi se mi, da bom strahu umrla."

"Tako! Tako! Misliš zaradi drugega strela? Nikar se ne boj. Andrej je pretkan lisjak. Danes je nedelja, si je mislil, in vsi lovci so na strelišu." Suho se je zasmeljal. "Pa se je nekoliko zmotil! In ti se bojšiš? Ne, ne, nikar se ne boj! Andreju se ne bo tako naglo kaj zgodilo."

(Nadaljevanje prihodnjic.)

Važnost švedskega železa za Nemčijo

IV svetovni proizvodnji železa zavzema Švedska peto mesto. Ker pa Švedi sami le malo od svoje proizvodnje potrebujejo, večino železa izvažajo. V zadnjih letih izkopljevedno bolj narašča. Leta 1928 je znašala proizvodnja 14 milijonov ton. Večino železa nakopljejo v lapjonski pokrajini Malenberg, Golvare, Kirumavaare in Luosavaare. Ruda je tako dobra, da obsega do 68 odst. železa in je ena najboljših na vsem svetu. Medtem ko po količini rude Švedi proizvajajo le 9 odst. svetovne proizvodnje, pa po količini železa dosega 14 odst. in 50 odst. evropske proizvodnje.

Tri četrtine švedskega železa gre v Nemčijo 17 odst. ostale četrtine kupi Anglija, ostalo pa Belgija, Holandija in Amerika. Švedska sama krije nad 50 odst. nemške potrebe po železu. Nemčija sama, sedaj, ko je v posesti Avstrije, nakoplje toliko železa, da krije z njim okrog 30 odst. svoje potrebe. Toda njeno železo je bolj povprečne vrednosti. Razen na Švedskem je Nemčija do sedaj kupovala svoje železo v Franciji, v Alžiru in na Španskem, toda ti trgi so ji sedaj zaprti.

Zaradi tega je švedsko železo za njo življenskega pomena. Do sedaj ga je dobivala po morju. In sicer iz norveškega pristanišča Narvika, ki je zaradi zalivskega toka vse leto prosto ledu. V poletnih mesecih je prevoz mogoče tudi iz švedskega pristanišča Lulea v Botniškem zalivu. Toda to pristanišče je prosto ledu le od srede maja do srede decembra. Sedaj pa angleška blokada resno ogroža prevoz po morju iz Narvika. Ostala bi torej le še pot po železnici, ker pa je zelo drago in združeno z zelo velikimi tehničnimi težavami. Ako bodo Angleži blokirali Narvik, potem bo Nemčija šele od junija dalje mogla zopet dobivati dovolj železa preko Botniškega zaliva.

Iz Ru-ije Nemčija ne more pričakovati veliko železne rude. Sovjetija je sicer mnogo nakoplje, več kot 27 milijonov ton na leto, toda vso to ogromno množino porabi za sebe in je že pred vojno letno izvažala komaj 500.000 ton. Glede preskrbe z železom, je v sedaj

Moran, vas seznaniti s Tajjo. Pradega nogovina in pre-drobno glavo — takšna je, kakor rastlina, ki je zrastle na previsokem stebelcu. V obr-taku dobra, da obsega do 68 odst. železa in je ena najboljših na vsem svetu. Medtem ko po količini rude Švedi proizvajajo le 9 odst. svetovne proizvodnje, pa po količini železa dosega 14 odst. in 50 odst. evropske proizvodnje.

Taja je prav za prav Tatjana. Kakor hitro pa je znala govoriti, se je prekrstila kratkosti v prid in sebi v olajšavo. Sedaj je Taja. Tako jo kličejo vsi, ki jo imajo radi. "Lahko noč Taja," je rekla mama in jo je neskončno rahlo poljubila na čelo.

Za Tajo je že pozno. Starinska urica na belo preplekanem predalniku je pravkar od-drobila v topli sonrak devet udarcev. Mama, ki se sklanja nad svetlo otroško posteljo, je že v nočni srajci. Takšne rož-nate, prozorne, do tal segajo-če srajce imajo nemara samo še angeli v nebesih, kraljice v začarani deželi in vile v skriv-nostno tihem gozdu — je ta hip svečano in presunjeno po-mislila Taja. Toda nobena teh prikazni ne more vonjati tako sladko in toplo, kakor ma-ma.

"Boš spala?"

"Mhm," je zaspepetala Taja. Mama je ngasnila luč. Od-

nji vojni Nemčija mnogo na slabšem, kakor pa je bila v zadnji svetovni vojni. Tedaj je namreč imela v svoji posesti prebogate železne rudnike v Alzaciji in Loreni in je razen tega zasedla takoj prve tedne tudi vse izvrstne rudnike v severni Franciji. Teh virov pa sedaj nima na razpolago.

Kratka Dnevna Zgodba

Velika grešnica

Fla je, toda vrata za seboj je pustila na stečaj odprta. Kaj-pa, ta pokončni razsvetljeni pravokotnik vrat, ki vodijo v materino sobo, nikakor ne dopušča, da bi tema dobiha kaj oblasti nad Tajino nočjo. S svoje postelje vidi Taja naravnost na materino belo odgrnje-no posteljo. Od tod vidi, kako piplje rožnata luč svoje mehke žarke na njeno lahko povešeno temno glavo in kako mama stiska črne obrvi, ko zvečer v postelji bere knjigo. Mama bere in je v drugem sve-tu — ne sliši te takoj, če jo pokličuš. Ampak to je vse-eno. Važno je le, da jo sploh tu v bližini. Važno je, da la-hko zaspiš ta čas, ko dremano in ljubče izpred napoč zaprtih vek zreš nanjo. Važno je, da se v polnu občutiš sladko pomirjenje, ki ga izžarevajo to-plota njene prisotnosti, nežni in medli soj rožnate luči, tišni-lla okoli materine nemo sklo-njene glave...

Toda nočoj kljub temu Taja ne more zaspati. Taja še nima osem let. Mnogi, ki z njo vred obiskujejo prvi razred, so kajpada še mlajši — toda do-povedali so jim vsem, da so grešili. Tako je. Taja je greš-ila in neko določeno število sedenletnih deklet je grešilo podobno. Zato jih v šoli pri-sepravljajo na prvo spoved, da se svojih grehov prav in čisto izpovedo. Tajin svet je bil do-slej svet ljubezni, očitno pa je bilo potrebno podučiti jo, da je on, stran ujbuzni še nekaj tekšnega, kakor večno pogub-ljenje.

Taja si je potegnila odejo še preko nosa. Sedaj je videti od nje samo temen čop razmrše-nih las in dvoje zbeganih oči. Grešila je in ni vedela, da greš-i. To je približno tako straš-no, kakor če imaš težko bole-zen, pa se mirno sprehaš na-okoli. Nu, sedaj vsaj ve, da je grešnica. Negibno leži v topli postelji z neko čudno naslodo se gnusi sama sebi in si za-spanso izprašuje vest.

Grehi so mali in veliki. To si ni težko zapomniti, saj ima-mo tudi male in velike erke. Težje je razločiti, kateri so smrtni in kateri ne. Na pri-mer: če samo enkrat nagajaš, je to šele majhen greh, pravi gospod katehet. — Če kljub ponovnemu opominu še in še nagajaš, si kajpada že smrten greh nakoplješ na ubogo dušo. In Taja si mora s prestraše-

nim vzdihom priznati, da bele-ži več takšnih smrtnih grehov sebi v škodo. Če bi torej sedaj umrla, še preden je pri spove-di dobila odvezo, bi prišla na-ravnost v pekelj, tjakaj, kjer se v lastni točšči emarijo na večnem ognju ubijaleci, razboj-niki in tatovi.

Taja se počuti važno. Tudi krađila je že. Očetu je oni dan ukradla kisel bonbon iz papir-nate vrečice, ki jo je vso po-mekčano bil pozabil na nočni omariici — materi pa se je še lansko jesen zlagala, da ni utr-gala hruske z malega drevesa na balkonu, tiste hruske, ki jo je seveda utrgala ona in nihče drugi: grešnica Taja.

Hujših grehov se Taja ne more domisliti kakorkoli vrta po svojem spominu. Toda za dobro spoved je potrebnih pet reči. Taja jih zna na pamet: izpraševanje vesti, kesanje, trdni sklep, spoved, zadošče-vanje. Sedaj je torej na vrsti kesanje.

Žalost in stud nad storjeni-mi grehi imenujemo kesanje. Taja ve, kaj je žalost. Žalost je nekaj takšnega, da ti gre, ne kaj pri tem. Žalost je, če reče mama stihim, krhajočim se glasom: "Taja, takšne punč-ke nimam rada." Torej se ti stisne srce in vse naokoli je mraz in tema. To je še hušje, kakor solze. Toda sedaj ni te-me, ne v sreč, ne kjerkoli. Ma-ma čita knjigo pod rožnato lučjo in od nje gresta svetlo-ba in toplota po sobi in po Ta-jinih občutkih. In ta toplota bo ostala, četudi luč ngasne.

"O, moj Bog, žal mi je, da sem grešila. Žal mi je zato, ker sem z grehi zaslužila tvo-jo kazen —" drlja polgla-no Taja. In vendar ji je še vedno lahko pri duši, v njenem sre-u in žalosti, čeravno jim je bil gospod katehet vsem kar naj-strožje zabičal, da se morajo ob teh besedah resnično raz-žalostiti. Brez žalosti ni prave-ga kesanja.

Mama je dvignila glavo. Iz Tajine postelje vstaja v plač-klavno stokanje in vrsta glas-nih vzdihov.

"Kaj je, Taja, za božjo vo-ljo? Ali ti je mraz slabo?"

"Ne, morem in ne morem bi-ti žalostna," zavjaka grešnica med solzami. "Oh, mamica, kaj naj storim, da bom žalost-na?"

"Saj res, kako bo žalostna" pomisli mamica, "ker nima nobenega greha..."

Nova VELIKA KUCHARICA

Po dolgoletnih izkušnjah in preizkušnjah je Felicita Kalinšek svojo veliko Kuharico vno-vič spopolnila in predelala. Ta izdaja je sedaj osma, kar pomeni za slovenske razmere več kakor še tako gostobesedna reklama.

Na več kakor 700 straneh je strnila odlična in priznana avtorica vsa stara in najnovejša dogmala kuhinjske umetnosti. Snov je obdelana nad vse pregledno, izbira receptov je izbrana. TO JE NAJPOPOLNEJŠE DELO, KI GA IMAMO NA TEM PODROČJU. Oprema knjige je razkošna. Nešteto je slik v besedilu, 34 pa je novih barvanih tabel, ki jih je naslikal Dragotin Humek. . . .

Vsaka gospodinja, ki se zaveda svoje odgovornosti za zdravo in pravilno prehrano družine, si mora to knji-go omisliti. Vsaka gospodinja se mora namreč priučiti umetnosti, kako bo svojim domačim nudila zdravo hrano v potrebnih izbirah in menjavi. Vsaka gospodinja bo hotela tudi svoje goste iznenaditi s posebno izbranimi jedili. Za vse to ji bo najboljša vodnica in učiteljica ta SLOVENSKA KUCHARICA

Četudi je osmi tisk knjige v vseh pogledih na samo vsebino, ampak tudi tehnično popolnejši od vseh dosedanjih izdaj, je cena knjige sedaj znižana. \$5. (Poletno plačamo mi.)

Naročite pri Velja samo

KNJIGARNA: SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 216 West 18th Street New York, N. Y.

GOSPODINJE IN DEKLETA, TO JE KNJIGA ZA VAS!

19 40 SLOVENSKO AMERIKANSKI KOLEDAR KNJIGA, ki Vas bo zanimala! 160 strani s slikami

Nova zaloga .. in tudi nekaj novih knjig in pisateljev SLOVENSKE KNJIGE

KRAJ UMIRA Spisal JOŽKO JURAČ Mladi koroški Slovenec zelo jasno in zanimivo popisuje življenje kmetov in rudarjev. cena \$1.—

JUTRANJA ZVEZDA Iz angleščine prevedel P. M. ČERNIGOJ Roman se vrši v Egiptu in pisatelj prav zanimivo predstavlja zmagovalce prave ljubezni nad velikimi ovirami in nevarnostmi. cena \$1.—

OTROCI SOLNCA Spisal IVAN PREGELJ Poznani slovenski pisatelj popi-suje čudovit svet med žarkostjo južnega solnca in senco hladne severne noči. cena \$1.—

NA POLJU SLAVE Spisal HENRIK SIENKIEWICZ Pisatelj popisuje slajno zmago poljskega kralja Jana Sobiesko-ga nad Turki pri Holtau in s tem osvobodil Poljske. S to zmago je bila končana turška sila, pod katero so toliko trpeli tudi slo-venski kraji. cena \$1.—

V ZARJE VIDOVE Spisal OTON ZUPANČIČ Najboljši in še živči slovenski pesnik polaja s to zbirko zopet nekaj umotvorov. Pesmi so posvečene njegovi ženi Ani. cena \$1.—

ZNANCI Spisal RADO MURNIK Poznani humorist v tej knji-gi kaže razne značaje ter knji-go sam označuje kot "Povesti in oris". cena \$1.25

JARI JUNAKI Spisal RADO MURNIK Knjiga vsebuje 12 kratkih, smešnih povesti in bo vsake-mu v veliko razvedrilo in zabavo. cena \$1.—

ROŠLIN in VERJANKO Spisal JANKO KERSNIK Kersnik, ki je poleg Josipa Jurčiča naš najboljši pripo-vedalni pisatelj, v tem roma-nu popisuje življenje in do-godke na gradu Dvor v dol-i ni Krke na Dolenjskem. Ro-man je zelo zanimiv od za-četka do konca. cena \$1.—

JARA GOSPODA Spisal JANKO KERSNIK Lepše povesti, kot je Jara Gospoda, skoro ni mogoče najti. cena \$1.—

SODNIKOVI Spisal JOSIP STRITAR Stročta naših pisateljev in pravzaprav oče pravilne slo-vensčine v tem svojem roma-nu živo in zanimivo popisuje življenje na deželi. cena \$1.75

DAMA S KAMELJAMI Spisal ALEXANDER DUMAS Pisatelj sam pravi, da je knjiga uganka. Strnil vanjo kot v zastor, ki zakriva oder, kjer se bo igral kos življe-nja. In v tem slavnem roma-nu se res igra velik kos ze-lo zanimivega življenja. cena .50c

ZADNJI VAL Spisal IVO ŠORLI Poznani slovenski pisatelj nam v tej knjigi podaja ze-lo zanimive podatke o svo-jih doživljajih v Rogoški Sla-tini. cena \$1.—

KNJIGARNA SLOVENIC PUBL. CO. 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.